

ficiatur ab eo cessare. **N**one qui cessat vel totum cepit edificare. nec vult consummare labores et expensas amittit. Sic qui deo illo sacro tempore fuit ieiunando. orando. elemosinas frequentando et homini. ut sibi sedem et locum in celo pararet. super hoc confessus et communicatus. nichil sibi perdit nisi in dei iudicio perseveraverit. **U**n **H**ieronymus in moralibus et recitat de penit. vi. ij. **I**ncassum quippe bonum agit. si ante vite terminum deserat. quia et frustra velociter currit. qui priusquam ad metas perveniat deficit. **N**ulli dubium quin plures voto persone sint homines propositum de cetero firmiter deo fuisse. et in eius finem vitam finire. sed dyabolus per suam astutiam tales impedit. una per divitias. aliam per delicias vel honores quod paucis ad finem debent pervenire. **Q**uod ostendit in fabula **Q**uidam libro. x. meba. in atrolante cenei filia pulcherrima. quae a responso deorum habuit quod vita caritativa esset si alicui noberet. que territa pingium fugiebat et silvas frequentabat. vix quia velocissima erat cursu. statuit ut quicumque ipsam in iugem habere vellet. prius cum ipsa cursu contenderet. et si eam posset superare eius conubio fructeretur. **S**i vero superans ab ipsa existeret capite truncaretur. **C**uius igitur plures sub hac lege eius conubia pensissent et victi capita perdidissent. affuit yppomenes thebanus iuuenis qui lege contentus. cursu contendit cum virgine et eius motus sperat insuperabile superare. **H**ieronymus autem audacie operans sibi dissuadebat coniugium. yppomenes vero ad veneris fugit oraculum. et eius in hoc negotio petit operem. **C**lenus ergo miserta iuuenis tria ei poma largitur et qualiter vteretur eis dicit instruit. **A**mbos igitur cursum simul arripiunt. sed cito post virgo preterit fatigatum. qui vinci metuens primo pomum proiecit in obliquum. quod admirans virgo ad pomum divertit et stadio. et sic spacium transeundi sibi dedit. **C**um ergo hoc iam ter fecisset et propter poma aurea acquirenda virgo et semita declinasset. pondusque pomorum ipsam non modicum onerassent. iuuenis primo venit ad terminum. et sic optatum affectus est conubium. **V**irgo illa est anima sive devota persona multis vitiis ornata. que est velocissima et in terra permittendo. et in proposito faciendi que his temporibus frequenter ausata

ne peccando dyabolo consentiat. alio vitam amittat eternam. **H**ac ergo yppomenes. id est dyabolus. ne iuxta propositum currat. et terminum vite eterne perdat. non cessat temptationibus persequi. et specialiter illo tempore ut. scilicet ipse per malos sensus capiat. et pudicitiam et gratiam sibi tollat. **I**psa tamen quam modo per dicitur sum peccata fugit. et taliter per bona opera currit. quod dyabolus ipsam non attingit. tunc proculdubio tria poma aurea. id est tria mundi bona. scilicet divitias. delicias et honores sibi solus offerre. et cum sic circa illa anima solet vacare. necesse habet a cursu bonorum operum cessare. et a termino vite eterne frardari. **S**ic ergo fit quod mediante isto triplici poma. id est triplici mundi bono. istam vel per avaritiam quantum ad divitias vel luxuriam quantum ad delicias. seu per superbiam quantum ad eminentias persequitur. et eidem per vicia coniugatur. et sic sua virginitas spiritualis violatur. **Q**uare de dyabolo potest dici illud per uerborum. id est. **P**edes eius ad malum currunt. et festinant ut effundat sanguinem. **D**eber igitur homo a cursu iusticie non cessare nec dyabolo consentire. sed firmiter et fideliter usque ad terminum vite deo adherere. quia qui ponit principium suppleat usque in finem. de colse. di. id est. **N**ullus epus. **M**agis enim delinquit qui inceptam causam dimittit quam qui nunquam ad causam venit. **I**n autem. d. litigio. coll. viij. **N**e enim impediat debet cauere ab omnibus et abstinere. id est. **1** Cor. ix. **S**ic currite ut comprehendatis omnes enim qui in agone contendit. ab omnibus se abstinet. et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant. nos autem incorruptam etc.

Feria secunda **P**asce.

Duo ex discipulis **I**herusalem ibant ipsa die in castellum emaus. **L**uc. xxij. **A**utor de causis dicit. quod virtus unita fortior est seipsa dispersa. **N**am acies unita. ciues concordantes. populo unanimis. cuncta noscunt vincere pericula et evadere. **S**ic legitur **J**udicum vi. de filiis israhel. **Q**ui quotiescumque fuerunt unanimis et congregati. nunquam fuerunt ab inimicis superati. sed dispersi perierunt. **H**oc etiam patet in romanis. **E**t ideo vegetius de re militari docet bellatores stare coniunctos. et specialiter in acie. **S**ic spiritualiter cum omnibus simus ab uno

83

patre . natura docet nos hñe vnionez xxiij. q. vi. **H**ec imago. Nam omnium vnu bapnisma. vna fides. vnus panis corp⁹ xpi. vnus p̄cium redemptōnis omnium. vnum p̄mūz. docent omnia nos vnanimēs esse ⁊ concordā. **N**ec aliquis volēs xpm fructuose surrexisse debet per pctm̄ se ab vnitāte ecclie separare. quia vt dicit. xxiij. q. iij. **I**psa. Coniunūz xpi est vnitas fidelium in vinculo pacis. **N**ec multitudinē sed vnitātē dēp̄cānūm audit deus. xxiij. q. i. **A**lienus. **H**ec vnio ⁊ cōcordia p̄ponit nobis i verbis thēmaticis. **I**n qui bus dicit q̄ duo ex discipulis rē. **Q**uerit an xpus his discipulis vt pegrinus debuerit appere cum nullā fidem. sed spem solam habuerint de ei⁹ resurrectōe. **E**t videt q̄ nō quia in illa forma debuit apparere. que magis fidem faceret de eius glificatiōe ⁊ resurrectione. sed talis fuisset corpus glificatum et clar. patet igit. **I**n oppositū xps debuit se ostendere i eadem forma qua erat suscepiblis. ij. d. aia. **Q**uē q̄ recipit recipit fm̄ naturam recipientis. ⁊ nō rei recepte. **C**era. n. recipit fm̄ formā sigilli. et celū visum p̄ vitrum coloratū p̄ modū vitri. **S**ed hi discipuli erant in fide pegrini ⁊ solaz spem habebant. dicentes. **N**os autē spabamus q̄ resurgeret et redemptur⁹ esset israel. ideo nō manifeste debuit se ostendere in corpore glificato sed in specie pegrini. **D**ico q̄ ex q̄ mulieres et discipuli diuersimode se ad ei⁹ resurrectiōnē habebant. sic xps scdm̄ cōditōem vni⁹ cuiusq̄ apparebat. **Q**uibusdā enī videbat vere resurrectisse. excluso omni velamine dubietatis. sicut virgini gloriose et sanctis aplis ideo vere ⁊ clare eis apparuit. **Q**uibusdā vero qui eius resurrectiōnem dubitabāt et nō firmiter credebāt. sicut magdalena. q̄ ex eo q̄ nōdam ad p̄rēm ascendit nō putabat eū patri esse equalē. idō in spē ozulani ei apparuit. vt cognosceret velle in ea verā fidem plantare ⁊ oēm dubietatez eradicare. **Q**uibusdā vero dubitantib⁹. putantes euz esse puz viatorē. sub forma viatoris et pegrini foris appuit. manifestās p̄ suā resurrectiōez se esse cōp̄hensozē. sicut his discipul eunibus in **E**maus rē. **Q**uare **G**rego. dicit in omelia. **I**n eadem spē eis foris appuit. in qua apud eos intus fuit. **E**t his dat doctri-

na. q̄ volentes christū clare in esse glificato in celis speculari. debent hic firmiter sine dubietate. omnia spectantia ad fidē firmiter credere. qz qui in his dubitat infidelis ē. extra d̄ hereticis. c. **D**ubius. nec vnq̄ xpm clare videbit. **A**d p̄mā rōnē p̄ hec dicta p̄z quid sit dicendū. **Q**uanti nunc ad conuentionē sciendū q̄ hystoria hodierni euangelij facta est in die resurrectiōnis. in tertia apparitione. ⁊ qz hodie rome statio est ad sanctum **P**etrū. ideo legit illud euāgelium cum in eo fiat special̄ mentio de sc̄to **P**etro. **E**t fm̄ hoc tres sunt partes euāgelij.

In prima notat̄ discipuloz caritativa associatio. in p̄ncipio.

In secunda xpi peregrina apparitō. ibi. **T**u solus pegrinus es.

In tertia discipuloz fructuosa inuitatō ibi **V**ane nobiscū.

Quātum ad primaz

partem dicūt doctores vnū illoz discipuloz fuisse cleopham. quē nomie etiā **L**ucas exp̄mit. alium vō lucā qui moze scriptoz nom̄ suum nō exp̄mit. ne videret̄ ex eo se iactare **C**astellū quo ibāt d̄ **E**maus. alio nomine nycopolis. ⁊ fuit a iherlm̄. lx. stadioz. **S**tadium dicit̄ a stando. ⁊ est. viij. ps miliaris cōtinens. cxxv. passus. **E**t **B**ercules gygas legitur vno anhelitu tm̄ cucurrisse et itetisse. et illud spaciū d̄ stadium. **D**ecto autē stadia faciunt vnū militare. et sic. lx. stadia cōpleta faciūt. vij. miliaria completa. ⁊ octauū semiplenū. **T**otaliter notandū sicut videm⁹ q̄ omnia q̄ sunt in mūdo necessitate mutari ideo ⁊ homo qui d̄ minor mūdus. p̄tinne mutat. **N**am celū ⁊ omnia astra et elemēta q̄ sunt in continuo motu. ⁊ fm̄ p̄bos. si firma mentū ad vnum minutū quiesceret. ⁊ si nō mutaret̄ tota m̄di machina destrueretur. **Q**uare p̄bos in d̄ substātia orbis dicit̄. **S**i d̄ stitueret̄ motus. destrueret̄ mund⁹. **Q**uā de p̄se. di. v. **N**e tales. **V**anere in vno statu nō est corpoz natura. sed sp̄ crescere ⁊ decrescere. quotidie d̄ corpore nostro recedūt aliquę pticule. ⁊ alię statim succedūt. ff. de iudicij. l. p̄ponebat̄. **E**t in auten. de alienatiōe aut p̄mutatōe ecclia. re. coll. i. §. vt nō. **Q**uid erit stabile inter homines ⁊ immobile. vt nullaz

patiet̄ imutatioēz cū oīs nē stat? s̄ p̄petuo
 motu p̄sistat. **S**z vtinā ille mot? sp̄ialiter
 vtilis eēt nob̄ r̄ p̄ficius ad eternā dulcedi
 nē: q̄ nō retrogradiēdo de via virtutis ad
 viā iniquitatis declinarem? **E**st ei vt d̄. xx
 q. ij. c. ij. Decursus nē p̄clius ad volupta
 tem: **D**eo si voluerim? in **E**maus qd̄
 interpretat̄ mē dulcedis: et significat b̄itudi
 nem puenire. optz q̄ p̄corditer vanitatem
 mōi relicta. p̄cedam? viā rectā iam a nob̄
 inceptā in emaus qd̄ sit q̄n̄ p̄sideramus.
Mundi vanitatē et eam contēnim?
Propriam nobilitatē r̄ sp̄ p̄ficiam?
Diuinā bonitatē et ibi q̄scimus
Dico primo q̄ volēs venire in emaus: d̄z
 considerare mūdi vanitatē r̄ eam contēnere
Qd qd̄ vanum ē transitoriu r̄ instabile re
 linquendum ē. mōi autē vanus ē r̄c. **E**cclia.
 primo. Vanitas vanitatu. Cui? vanitas
 ex tribz p̄gnoscit̄ q̄ in se modicu est: q̄ in
 quietū est. et q̄ impedimētū felicitatis est.
Primū sic appet. qz creatura respectu dei
 modicu ē. **N**ā eternitas caret principio r̄
 termino. **O**mnē at̄ tpale in nūc qd̄ ē mīmū
 incipit r̄ desinit **I**tem gaudium mōi respe
 ctu felicitatis eterne modicu est. **H**oc enī
 nullū pōt faciare **I**n illo autē totuz est qd̄
 cor potest d̄siderare **S**ed cur ea q̄ in mōdo
 sunt cum pua sint et modica. multis appa
 rent tam magna q̄ volunt potius p̄dere in
 finitū bonum q̄ mīmuz obulū **D**ico q̄ p̄
 unum est: in eo autē q̄ p̄pe ē oculo: apparet
 magnū. tpalia autē quibusdā sunt intima
 cordi: r̄ diuina remota: idō hec appent pua
 sed magna deuotis hoibus. **S**ecō trāsito
 ria sunt vana: quia inquieta r̄ inquietina.
 qd̄ ex b̄ cōtingit: q̄ sunt mutabilia. q̄ cito
 enī incipiunt esse. deficere incipiunt et ad fi
 nem tendere. **T**ercio sunt impedimētū fe
 licitatis eterne q̄ in hoc p̄sistit scz vidē de
 um sine medio. amare sine mō. possidere si
 ne termino. **S**z ecce oīs creatā mediat co
 gnitōem. dilectionē modificat. et defectuz
 rei ad terminū ordinat. **S**z diceret q̄s: nō
 ne creatā ē s̄ilitudo r̄ imago deitatis. r̄ ita
 nō impedit: s̄z magis p̄mouet felicitatem.
Dico q̄ p̄ditio similitudis r̄ imagis in b̄
 p̄sistit: vt referat̄ et ordinet̄ ad ymaginem
 ymaginatā. **E**t idō coipso q̄ creatā ab hoie

ad deū n̄ refert̄. cadit a sua nobilitate ad va
 nitatē. **S**ecō volens ire in **E**maus. d̄z
 p̄siderare suā nobilitatē et sp̄ in via dei p̄
 ficere: qz imago dei ē. **T**ria enī sūt in hoie
 q̄bus natura fluē nō dedit: ad b̄ vt hō sp̄ in
 ordine ad deū possit p̄ficere scz libertas spi
 ritus. feruor dilectōis. et āplitudo intimi
 tatis. **P**er libtatē enī sp̄s sui: p̄t homo i
 oē qd̄ creatuz est: qz scdm̄ libtatē nō soli
 deo subest **P**er feruorē caritatis p̄t sp̄ p̄fi
 cere: qd̄ enī essendo opat̄: opando crescit r̄
 auget sp̄: r̄ nunq̄ lassat. s̄z sp̄ p̄t opari et
 p̄ficere. hoc autē ē p̄prium caritatis **N**ūq̄
 enī amor dei ē ociosus: s̄z opat̄ magna si ē
Ite p̄ āplitudinē intimitatis p̄t hō in se
 deū cape q̄ est infinit? **H**ec ḡ hō d̄z aduer
 tere r̄ sp̄ p̄ficere. **S**z veni si sic hō p̄t lib
 tate sp̄s oē creatū trāscendere. caritatis
 feruore sp̄ ap̄ deū p̄ficere. intimitatis ā
 plitudine deum intra se cape: quō. sue obli
 uiscit̄ nobilitatis: q̄ irrōnabiliter ad transi
 toria p̄uertit̄ **T**ercio. volēs ire in emaus
 debet p̄ p̄siderationē ire sup̄ diuinā bonita
 tem et ibi quiescere: quia **E**maus est scz
 magister dulcedinis et ciuitas iocunda ad
 quā pergim? **I**bi enī finis r̄ terminus no
 stre mutabilitatis ē. **I**n hac nāq̄ ciuitate
 tria sunt q̄ p̄nt hominē facere q̄scere. scz
 p̄fectio d̄mitatis q̄ in se cōtinet qd̄quid ap
 petibile ē: r̄ id̄ mēs deū videns n̄ pōt se ab
 eo auertere. **S**ecundo infinitas r̄ imuta
 bilitas r̄ eternitas que nihil qd̄ i se ē extra
 se cadere p̄mittit **T**ercō natalitas appeti
 tus. nē intimitatis respectu d̄mi eē q̄ facit
 mentē deo sp̄ adherere. **D**ia ei scz p̄ b̄ m
 appetit eē diuinū **S**z fuerat̄ hec maḡ iocū
 da et faciatina hō. stolidior alino n̄ de hede
 rat: ad ea n̄ festinat: s̄z p̄pter pauca trāsito
 ria: r̄ falsa se retardat **N**ā alino? stolid? cur
 sū ad p̄sepe accelerat p̄pter paleas. hō at̄ re
 tardat currere p̄pter deceptorias mōi deli
 cias ad eternas epl̄as. **Q**uare p̄s. b̄n̄ dic.
Homo cum in honore esset non intellexit
 compatas est iumentis insipientibus **E**t be
 ne quia sicut iumenta multo labore laborāt
 et lassitudine eundo **R**omam: portando
 onera graua. trahendo aurigas et h̄mōi:
 nec aliqd̄ mercedis nisi vilissimū pabulū
 h̄nt: **S**ic hoies oī anno laborāt ieiunando

R

ecclesias frequēdando: vigilando: qz tñ nō cōtinuant et delectatōibz se immiscēt. inde nichil beatitudinis merent: sed pdunt labores et sola fallaci spe solātur. **Sapientia. iij.** Qui sapiam et disciplinā abijcit: infelix ē: et vacua ē spes eius. **Est enī de tali sicut de quodā studente seruitore magistri Alberti magni: de q̄ narrat q̄ mḡo suo fuit mltū dilectus: et magna solitudie ab eo informatus et nutritus. Qui magistratandē ei? dem discipuli volens pbare fidem dixit. Ecce carissime mltā bōa feci tibi vt nostri. Si nunc eēt dei volūtas vt in papā vel ī magnū plātū ecclesie tua disciplina sublimaret et scia: qd de me faceres. R̄ndit discipul⁹ di. Mḡe reuerende vos nunq̄ dimitterē: vob̄ honore illū resignare et sp̄ vobis seruire: vel ad min⁹ facere vos dñm et magistrū curie mee. R̄ndit mḡ. et sic in siml cūtes p̄ viā. mḡ p̄ artē magicā equites multos cū fistulis et tubis: auriga aurea iocundātes pertrauit a p̄pinq̄ntes: q̄s dū mḡ quereret q̄ esset cā solēmitatis et leticie: vel quo pgerēt. Dicunt ep̄us ratisponensis defunct⁹ ē et alter ad locū eius sublimatus et elect⁹ noie talis: et noīabant discipulū magistri. Et ait mḡ. O dñi discipulus me⁹ est. que gliose et honorifice suscipientes: in aurigā locauerūt. et cū magna solennitate vsus ratisponā reduxerūt. **Magister Albertus pedes eum p̄ lutuz seq̄ns eum inuocauit d. O dñe ep̄e memēto mei. Spe autē ingrat⁹ oblit⁹ beneficio: sedēs in spe magni honoris exorantē mḡz et inuocantē nō audiuit. Et ideo p̄pter ingrati tudinē dū sic in spe sederet: solatōis cessauit illusio: et iacuit in luto p̄fusiois. Sic reuera hodie de multis ē: q̄ deo seruire fideliter p̄miserūt nec vnq̄ ab eo se p̄ peccatum velle separe: sed dū vna d̄lusione h⁹ mundi ad aurigā honoris consolatōnis et b̄mōi locant. oblitī b̄nficio: p̄missorū deum inuocantē nō exaudiunt: nec eū in luto id ē in terra humilitatis assumpte secū p̄pter nostrā salutem aduertunt. monita ei⁹ despiciūt. et magna spe emēdatōis de āno in annū in delicijs rebūtur. sed tandē duz semp̄ sperāt vitā emēdate: et non faciunt. cessante d̄lusione in morte spem pdūt et ī****

luto pctōnm. p̄fusibiliter sedentes damna bunt. puer. **Expectatō iustorū leticia. spes autē impiorū p̄bit.** De spe enī incassum p̄sumit q̄ timere dē in suis op̄ibz rennuit. **Gregori⁹ libro. vi. moralium dicit.**

Secūda pars in qua

notatur xp̄i pegrina apparitio: ibi. tu sol⁹ pegrin⁹ es et c. **Pro quo notandū scōz ni colaū d̄ lyra. q̄ ly sol⁹ nō fuit exclusio aliorum pegrinorū cū multi valde pegrini: et de diuersis p̄tibz venissent in iherusalē ad diē festum pasce: vt h̄t **Jobānis. iij.** sed notat exclusionē cognitōis ab isto sic appa rente. s. noticia mortis ihesu: vt sit sensus. Cum multi pegrini bis diebus venerunt in iherusalēz. mirum est q̄ tu solus inter alios peregrinos nescis ea que sunt nota omnibz. **Moraliter ē notandū: sicut d̄ extra de sta. monach. c. **Recolētes.** Dignū est vt qui simlē cum alijs vitā suscipiunt simlē sentiāt in legibus disciplinam. Cuz ergo vita nostra sit simlis pegrinatōi in qua etiam domin⁹ n̄ vt pegrin⁹ apparuit vt d̄ in glosa sup̄ v̄bo pegrinatōis. xxxij. .q. iij. s. bis. Et ps. aduena sum ego et pegrinus: sicut omnes p̄es mei. dignū est vt etiā scōm regulā et leges pegrinorū vi uam. **Et regula. P̄missis igit alijs: habēt pegrini specialiter tres leges et cōditōes scōm q̄s etiā nos viuere debem⁹. scz** **Societate malā quantū p̄nt euitant. Sumptus et expensas diligētē p̄putant. Terminū ad quē vadūt cogitāt.** **Nō nāq̄ pegrin⁹ inq̄tū p̄t d̄ vitare p̄uersā et malā societate. cū sum e picilofum sit pegrino cū tali societate ābulare. Quare catho vtilē doctrinā oibz dat viatoribz di. Cū bōis ābula. Qz scōz b̄metē p̄bm **Mali socij sūt sicut arbor ignea: c⁹ vnul ta mus aliū p̄burit. qd̄ expit hodie et cras ī mltis: q̄ p̄ malos socios trabūt a d̄no seruitio et deuotōe. ad lasciuā. ad tabnas et b̄mōi quibz non ē cōsentiendū sed procul fugiendū. Unde logmon p̄hilosoph⁹ docuit filiū suuz di. fili mi associa te illis q̄s diligit de⁹ et q̄b̄ ḡtū oñdit vltū et associa beris illis q̄ de moribz bonorū fuerit caput. Sed de q̄li oēs p̄iores sūt sequi vicia.********

S

malorū q̄ virtutes ⁊ mores bonorū. vñ? lasciuus trufator: facili? mille traheret ad spectaculū: q̄ mille p̄dicatores cōuerterēt prauū. Est enī natura imitatrix viciorum. **xx. q. ij. c. ij.** Et ideo p̄panē pagano cuidaz regi q̄ cum aliquo aliter instructus fuisset in fide ⁊ baptizari debuisset. posita vno pede ī fontē di. an pater su? ⁊ mater sua eēt in celo: aut in inferno. Et responsū fuit: qz non baptizati eēt in inferno. Iterū q̄siuit vbi omēs alij p̄decessores eēt et b̄ idem fuit responsū. tunc ip̄e retrahens pedem dicens. Potius volo eē cum multis meis p̄decessoribus in inferno q̄ cum paucis igr̄ notis in celo. Qui p? tridū mortu? dānatus ē: sepultus in inferno cum patrib? suis. Sic p̄ certo plures sunt detiores pagani vel iudeis: q̄ timore seruili coacti et censura ecclesiastica p̄fessi sunt et correptione ⁊ informatōe sacerdotū: tamē vnuz pedem. id ē p̄tem affectōis habuerunt in ecclesia. scz ad tempus beneficiendi. ⁊ tantum p̄formitatem habuerunt xp̄ianorum in morib?. affectū tamē foris habebāt. Si leuiter a cōmuniōe fidelium trahuntur. et cum multitudine prauorum dānabunt.

I **¶** Secūdo peregrinus debet quotidie expensas computare ⁊ dies itineratōis. Sic q̄ libet nēm dies suos et opa computare debet qualiter vixerit: et b̄ in corde pensare. Quare seneca libro. iij. d̄ ira. quotidie animus noster ad rōnem reddendū vocatur. hic serotin? noster act? vt cōsummato die cum se ad nocturnā quietē dedisset. interrogaret animū suū quid hodie male fecisti. cui vicio abstinisti: qua parte melior es factus. **¶** In d̄. iij. d̄. q̄ angelus dñi esdre tres p̄posuit conditōes di. pondera ī fratera pondus ignis. mēsurā venti flatum reuoca diem q̄ p̄terijt. **¶** Per primū intelligitur: q̄ in fratera cordis homo ponderare d̄ pond? ignis. i. amorē dei. an deū pl? q̄ mundū dilexerit: si min?: pondera bene quātum te dilexit dñs excelsus: qui p̄pter te passibilis ⁊ mortalis ē fact?: cum eēt immortalis et morte turpissima te redemit. **¶** Per secundū. mēsurā flatum venti. id ē vitā tuā que vento compar. **¶** **Iob. memēto quia vent? ē vita mea.** **¶** Mēsurā igitur vi-

tam tuā breuissimā ⁊ miserabilē: vt sic viuas sicut mori velis. **¶** Quia scdm̄ Hiero. Qui nō sic vuit sicut mori vult: nō vuit sicut xp̄ianus. **¶** Tercū reuoca diē qui p̄terijt id ē singula momēta diez ⁊ noctium reuolue in mēte qualiter exposueris. an pl? in seruitio dei q̄ dyaboli. Et si p̄spereris plus expendisse in supbia. luxuria ⁊ voluptatibus seculi. reuoca illa p̄ dolores cordis et amaritudinē fletus. **¶** Sicut rex ezechias qui dixit. **¶** Recogitabo tibi omnes ānos meos in amaritudine anime mee: ysaie xxxviij. **¶** Putat nāqz fatuus homo de multis grauissimis mortalib? satisfacere vna die: vel vna salutōe angelica. cum de leuissima superbia veteres cognoscant? punitos pena grauissima. nequaqz. **¶** Unde legit Daniel iij. q̄ Nabuchodonosor rex ditissim? vltor: multoz regum ⁊ regnoz. post vnū sermone supbum dicens. **¶** Nōne illa ē babilon ciuitas magna quā edificauī in potentia. **¶** Statim eadem hora fuit a regno eiectus. et tam paup̄ effectus: ⁊ cum feris et bestijs eius eēt habitatio et fenū comederet sicut bos. **¶** Et postq̄ eiectus ē capilli in similitudinē aquilaz creuerunt. ⁊ eius vngues q̄si anium: ⁊ videbat ei q̄ bos eēt in anterioribus et posteriorib? leo. **¶** In rei autē veritate illam mutatōem nō est passus: sed mentis alienatōem: et ablat? ē ei vsus lingue ad loquendū: ⁊ herba data est ei cibus. multi quoqz egrediebātur et videbant cum. sol? autem Daniel non egrediebāt: quia toto tempe alienatōnis p̄ eo orabat. **¶** Sed cum xl. dies insaniā pateret. p̄ alios. xl. dies ad cor hominis rediēs. flebat ⁊ supplicabat deo tantū. q̄ ex intimis fletib? oculi eius vt caro effecti sunt ⁊ itez alios. xl. dies reuertebāt in insaniā donec octo menses p̄plerent. p? quos reuocat. nō tamē regnauit. sed statuti sunt p̄ eo septē iudices ⁊ vsqz ī finē: vij. ānoz p̄niam egit. panē ⁊ carnes n̄ comedit ⁊ nō bibit vinū. legumib? vtebat ⁊ herbis iuxta consiliū Danielis: et tunc iterum regnauit. **¶** Et post scripsit eplam omni regno suo in quo p̄dicauit mirabilia que fecerat apud eū dñs excelsus. **¶** In hac historia deus voluit signare q̄ quātūcūqz q̄ s̄ sit diues ī d̄tutib?. magnus ī vita. potēs p̄ vicia

altus in bonitate: et si haberet multa regna in celo si peccat mortaliter. statim oīa pdit et eicitur ab omīb; angelis et bonis hoīb; vt nō sit princeps eorū honorū: nec hic nec in celo. et sit adeo paup; vt bestia vel bos et auis fiat: q; sicut ille p omēs labores suos quos hnt laborando eundo romā: portādo onera: trabēdo curru; fame: et penuria: sti mulatōne et pssura. captiuitate: et clausura nichil merentur p mī in celo. Sic nec ille qui est in mortali laboribus suis aliquid mere; imo totus mūdus videndo talem in tanta paup; et miseria mirari posset: et eius misereri: tam diuitem et gloriosum de pauperatū: et subito inmutatū de bono in malū. Quid ergo faciendū est tali: faciat certe sicut **Abuēodonosor**: et leuet oculos suos. s. interiores: et reuocet ad memoriā. quid pdiderit: q; piculose temp; suū expenderit. Sic vere videre poterit quale regnū et qntum: qles diuicias et honores et delicias: qualiū societate picipuā pdidit et tūc hec omīa reuocando et cogitādo gratiam infinitā: habet materiā de preteritis amarissime deplorandi: et d cetero cauēdi. Si enī ille tantū fleuit: q; terrenū regnum perdidit: oculi ei? et .et. et tam diu pro vno mortali. multo dignius pctōr et diuiti? dolere debet et flere. q; regnum celeste amisit. Quare **Maia** amonet peccatores di. **Maia** xrij. **Plangite** sup regione desiderabili. **De?** quid pdidimus p peccatū. di. **Cri.** Si oēs hītores terre extollāt vocē suam et lapides et ligna et arbores et bestie et volatilia et pisces: et vt simul dicā. tot? mō? vocē suā extollat ad lamētandū nos: q; ab illis bonis excidim?. nichil dignū lamētabunt. hec reuoca ad mēoriaz et caue ne iterum cadas. **Tercō** pegrin? q; tidie determino cogitat: vt ad terminū pueniat. oīa mala itineris tolerat: nec labores recusat. Sic etiam q; tidie de termino beatitudinis recogitare debemus qntum bonum sit. qnta delectatō: quanta iocūditas et quies: q; tamen sine labore ptingere non valemus. **Gregori?** ad magna pnia pueire non p;: nisi p magnos labores. Assimilat namq; status beatitudinis arbori amēnissime v;ncis et spinis circumdate. cuius stipites

rosis et suauissimis florib; sunt ornate: in cuius cacumie puella speciosissima residet cuius aspectus p cunctis clarior et delectabilis et amabilis odor vestimētōrū. super omnia genera musicorū cantus auīū audiuntur. **Hanc** arborem quidā considerans. et gloriosissimā puellam intuens in amorē eius exarsit puella. quod nec spinarū punctiones: nec vrticarum adustiones curauit. et sic per spinas ad vrticas: de vrticis ad frondes. de frondib; ad flores. de floribus ad fructus et ad amātissime virginis amplexus puenit et inseparabiliter copulauit. **Ad** ppositum. **Hec** puella diuinitatē cuius omni decore: suauitate et delectatōe plenā denotat: in qua est tota merces nostra: circa quā est cantus āgelicus: dulcior omni melodia. **Hec** enī ē circumdata spinis magnis laboribus et amoris vrtutib;: sine quibus nemo diuinitatē attingit: sed dum p spinas pungitinas magnarū vrtutum appropinquam?. statim assuefactōe grauitas laboris mitigat et lesioni vrtice compāt. **Sed** tandem per exercitiū labor vrtutum in flores odoriferos. id est magnā delectationē et consolatiōem pmutatur: et in his beatitudo acquirit. **Sed** tria hominū genera hanc beatitudinē considerant: et appetunt possidere primi beatitudinē eternam possidere affectant. cogitantes autē semite vrtutū laborem et difficile aggressum vrtutes relinquūt: et beatitudinē nō habebūt. **Tales** sunt oīno d;spati. **Alij** incipiunt tolerare labores ad temp;. ieiunādo. vigilādo et caste viuendo. **Sed** dum hanc amantitudinē et pūctōem sentiunt: et delectationes carnis: et vanitates mūdi p contrariū aduertūt: a beatitudinē torza vertūt: et horū est magn? numer? xpianorū: qui isto sacro tempe opib; de vrtutōis beatitudinē nitebāt: rape: sed breuissimo tpe gratis oblatū de dignāt habere. vñ **Sen.** epistola. li. Turpe est cedere homi luctari cū officio quod semel recepisti. n est vir fortis ac strenuus qui laborē fugit nisi crescat illi aim? ipa rerū difficultate. **Tercij** sunt q; amore xpi ad vrtutes accedūt: et licz primo difficultas grauet: n tū retrocedūt: lz feruētiores facti maiora aggrediunt. et tandē p assuefactōz

nullum labore n^o difficultate. sed oem dul-
corem acquirunt et suauitate quibz ad illa
dulcissima visionem et iocunditate attigunt
diuine glie. **Igitur** sedm Hieronimu in qua-
dam epla. Nullus labor durus. nullu tempus
longu videri debz quo gloria eternitatis ac-
quirunt.

Tercia pars in qua

notatur discipuloz fructuosa inuitatio. ibi.
Hanc nobiscu **Coraliter** est notandum.
q^o vt videmus dñs castru isto tempe ad co-
morandu magis sollicita a subditis vñ ca-
strum ab hostibz piculosius impugnat. cui⁹
ratio est. q^o deficiente influentia cause picu-
laris ad resistendu. necessario inuocat influ-
entia vniuersalis et auxiliu cause superioris
prima effi causa plus influit q^o secundaria.
Autor de caus. **Qui enim** pncipiū deest. ni-
hil supedificari pot. pma. q. i. **Quo paulus.**
Quia ergo isto sacro tepe ad archa nostri
cordis thesauru dominici corporis quasi ad
castru magnum custodiendu reposuimus ra-
ptoz animaz. hostis generis hūani. crudeli⁹
castru cordis varijs nra machinatōibz im-
pugnare. vt thesauru rapiat. et spoliū di-
uidat. **Quo ergo** nō sum⁹ sufficētes a nobis
castru ptegere et thesauru reconditū refuare
sine auxilio cause superioris. s. dei. cuius nos
quicūq^o inuocauerit salu⁹ erit. **Iobelis. ij.**
et de peni. dist. iij. **Adhuc instant.** Inuoce-
mus p adiutorio deū d. **Hanc nobiscum**
dñe. **Unde. C. de veteri iure enucleando.**
lege pma. **Omne spē** nram ad solā refer-
te debem⁹ sume trinitatis puidentiā. a qua
mundi elemēta et eoz dispositō pcesserunt
sine qua nō est armis v^l ingenio cōfidendū
Spē nancq^o manēs nobiscu dat aīme.
Cōtra demonia vigorē inuertibilē
Cōtra trāsitoria vigorē inaccessibilē.
Cōtra carnalia dulcorē inexcessibilē.
Præsentia nancq^o dñi aīa vigorat⁹ et firmat⁹
intantū q^o nulla violentia. n^o deceptōe dya-
bolica p^o everti. **Iam** ex influxu diuini lumis
deiformis effecta. et in ipam choruscante m-
radiū transformata. in immobili diuino bono
etiam immobilis p adhesionem efficit⁹. **Est** ei
naturale exemplū. q^o qñ aliquo trāsforma-
tur in aliud accipiat proprietates et pditiones

illius nature in quā trāsformat⁹. sicut pz in li-
gno quod in igne trāsformat⁹ q^o grauitate
et frigiditate. ac etiaz hūiditate depōsita. ac-
cipiat leuitatē. siccitatē et caliditatē ipius
ignis. **Sic mens** deuota cū in lumen thear-
ticum transformat⁹. pdit oem fluxibilitatez
inclinatōis ad malū. et p^o adeo se iūgere in
bono diuino q^o p feruentē affectū firmat⁹ et
figuratur. vt quodāmodo immobilis efficiatur.
Iuxta illud eccl. xv. firmabit⁹ in illo et non
flectet⁹. **De hac** immobilitate anime siue
mentis scribit in ps. **Qui** confidūt in dño
sicut mons syon nō pmouebit⁹ in eternum.
qui habitat in iherusalem. **In** quibz vrbis
solēnit⁹ respōdet p^obeta quadruplici tacite
questioni. **Primo** nancq^o posset queri q^o
sint illi spūs. qui ad istam immobilitatē p-
ueniūt. **Secundo** vbi talis immobilitas p-
feratur. **Tercio** quando dēt. **Quarto** quez
fructū anima ex illa immobilitate cōsequit⁹.
Ad primā respondet cum p^omittit. **Qui** cō-
fidunt in dño. nāz illi soli ad hanc immobi-
litatez ptingunt. qui omnē spē suaz in so-
lo deo ponūt omnia creata et trāsitoria pro-
pter ipm velut stercoza reputātes. **Ad** secū-
dam rōndet cum subdit. sicut mōs syon. **Nā**
illa mobilitas non dat nisi in monte syon.
id est altitudine contēplationis diuine per
quam anima rapit⁹ in abyssum diuine lucis.
et in ipso diuino bono immobilis redditur qz
vnum cū ipso efficitur. **Qui** enī adheret dō
vnius spūs est cū eo. vt dicit ap^o ad corint.
Hac vnitatē ptebat xpc. iobis. xvij. **rege**
in q^o te p^o vt sint vnū in nobis. sic ego et tu
vnū sum⁹. **Ad** terciā rōndet cū annectit. **Qui**
bitat in iherlm. **Nā** tūc pmo mēs deuota im-
mobilitatē psequit⁹ cū incipit esse ciuis cele-
stis iherlm. hoc est cum omnes motus anime
in pfecta pace et quiete possidet. ita q^o nul-
lus motus inordinat⁹ et mutatur in ipsa dō
ctamē et iudiciū rōis. q^o optime figuratū ē
in salomōe. q^o nō pmo. sed dō l^o terciō āno reg-
ni sui incepit edificare tēplū dñe maiestati
sed in q^oto āno. **Ex** q^o dat intelligi q^o pmo
optz hōiem vincere oem carnis ptilantā et
oim vitiū inferiorū epugnāntā et oem mōi
vanitatez et gloriā. et tunc demū poterit in
mente deuota in bonū diuinū p feruēs desi-
deriū trāsformata. spūale tēplū dñe pntē

2

y

3

virtutū serie fabricati. et hoc signant inuuit
 Jobānes in apocalipsi. ij. cū dicit. Qui vi-
 cet faciam illū columnā in templo dei mei
 hoc est mētem eius immobiliter figam in bo-
 no diuino. et foras non egrediet amplius.
Talis mens nunquā retrahit a suauitate di-
 uina. vt in rebus transitorijs terrenū aliq̄d
 concupiscat. sed clamat iugit̄ cuz prop̄tera.
Vicibi adherere deo bonū est. ponere i. do-
 mino deo spem meā. Ad quartā respondet
 cuz interponitur nō commouebit in eternū
 in quo inuuit q̄ istum fructū ania ex illa im-
 mobilitate consequit̄. q̄ mēs ip̄a ex vulco-
 re diuine suauitatis adeo in bono diuio fir-
 matur q̄ nunquā ab eo potest diuellī. nec per
 aliquē deceptōem diaboli ad aliquod trāsi-
 torium delectabiliter inclinari. Quia sic vi-
 cit bernardus. Respectu illius dulcedis. om-
 nis aliena iocunditas metoz. amarū est om-
 ne dulce. et offie pulcrū sedum. et offie q̄d
 trāsitōrie delectat molestū. Quā talis mens
 bene p̄t dicere cum ap̄lo. Vicibi mundus
 crucifixus est et ego mūdo. **S**ecundo do-
 minus manēs in anima dat ei virorem im-
 marcessibilem quod patz. Nam ex suauita-
 te diuine p̄sentie tantus feruor desiderij et
 ardoz p̄ficiendi menti deuote innascitur. q̄
 sp̄reus omnibz transitorijs nullū opus vie-
 tiosum est adeo graue et asper. quod nō le-
 ue et dulce reputet. ex nimio feruore diuini
 amoris. Quia s̄m Augustinū omia dura et
 aspera leuia. et p̄pe nulla facit amor diuini.
Quius exemplū habet in multis sanctis. q̄
 potius mori elegerūt p̄pter christū q̄ viue-
 re in gl̄ia sine xp̄o. Ex feruore namqz carita-
 tis nulla genera tormentoz grauia putau-
 runt. sed vt dulcia acceperūt. Quare b̄n̄s
 Laurentius insultās dicebat cesari. Disce
 miser virtutem d̄ni mei Iesu xp̄i. quia car-
 bones tui non ardoz. sed refrigeriū michi
 prestant. Nec mirz si talis mens in cōtinuo
 virtutū virore p̄maneat. cuz sit tanqz arbor
 plantata secus decursus aquaz. et fluenta ce-
 lestium gratiarū p̄pter quod apte p̄p̄ta i
 psalmo. mentē deuotam p̄dictum fluxū par-
 ticipantē compat arbori plantate secus de-
 cursus aquaz. q̄ sp̄ viret et fructificat in ope-
 ribus p̄tiosis et foliū eius si defluet n̄ mar-
 cescit. Arbor illa ē volūtas et feruēs p̄ficien-

di desiderij. tonis celestibz irrigatū et fecū-
 datū que sp̄ in virore p̄durat. qz in gr̄a s̄p
 p̄ficere desiderat. Cui⁹ enā solū nō defluit
 qz sp̄ in decore et p̄tios virore p̄sistit. et oia
 p̄tios opa s̄m formā et mensurā recte tōnis
 ordinat et disponit. Foliū ēc illius arboris
 nō marcescit et s̄m tedio et v̄sicia opa sua eli-
 cit. et id in p̄tinuo virore p̄ficiēdi subsistit. **T**
Tercio d̄ns manēs in ania dat s̄ carnalia
 dulcorem inexcessibile. Cum em̄ sp̄s in lu-
 mine theartico primā veritatē ut est viatorz
 possibile sensit limpida contemplatōe. tunc
 dulcore inexplicabili p̄stans. desiderium
 eius dilatat ad summū boni amplexū. sp̄s
 lia brachia extēdēdo et dulcedinē diuine p̄-
 sentie suauissime degustando. Gemia autē
 brachia possunt dici vigor intellectus. et ar-
 dor affectus quibus anima dilectam dulcē
 astringit. quia solum pactus illaz potentia
 rum boni diuini capax et particeps esse p̄t
 Tunc veraciter dicere poterit cum sponsa.
Canticoz. iij. Tenui eum nec dimittaz do-
 nec introducā eum in domū matris mee. et
 in cubiculū genitricis mee. Domū patris
 sponsa vocat vbertatem et affluentiam diuine
 p̄sentie a qua omnis facietas et gratie fer-
 cunditas in animā derivat. Verū quia diuina
 essentia mentē non quietat. put app̄hē-
 ditur sub rōne boni generaliter. sed solum
 sub rōne obiecti beatifici. Ido ad hoc insinu-
 andum. anima non solum appetit introduci
 in domum matris mee. sed in cubiculum
 genitricis. quod nichil aliud est q̄ ipsa di-
 uina essentia sub rōne obiecti beatifici. et vt
 exēplat et ydea rōnal create. qz vt sic habet
 mentē totalē p̄p̄e quietare. Ido hūc dulco-
 rosum amplexū. ap̄s aspirabat cū dicebat
 Sequor at si quo mō app̄hēdā a q̄ et p̄hē-
 sus sum. Sed circa illa v̄ba sponse. **T**
Tenui eum et. Querit Gilbertus sup cantica
 di. Quādiu anima in hac vita est. mutabil
 est naturaliter. ita q̄ a suo cognoscere et a
 suo velle potest se conuertere ad quodcūqz
 sibi conueniēs placens. et est ita mutabil q̄
 nō habz securitatē continue permanendi in
 gratia. et quomō potest tunc ita audacter.
 et ita secure dicere. Tenui eum et. R̄ndet
 Gilbertus di. V̄p̄ est q̄ diu aia est in hac
 vita. nō est in tuto posita. nec p̄t esse secura

Unde quando dicit. quod nunquam vellet dimittere Iherosolimam tantum est dictum. Omne studium meum et omnem sollicitudinem meam ad hoc conuertam quod Iesus ita penes me maneat. quod ipse a me et ego ab ipso nunquam recedam. Secundo querit circa illa verba Pauli. Sequor te. Cum enim Paulus fuerit comprehensus totaliter secundum omnem modum qui cognoscibilis erat. talis autem modus comprehensionis respectu divine nature non competit creature. Quomodo ergo dicit comprehendam eum a quo et comprehensus sum. Et alibi dicit. Nunc cognoscam sic et cognosco sum. Ad quod dicens quod hoc similitudo attendit non quantum ad efficaciam comprehensionis. quia talis impossibilis est creature. ut patet per Iobis. i. Deum nemo vidit unquam. sed solum attendit quantum ad immediatam cognitionem de qua. i. Iobannis. iij. Scimus autem cum appetit similes ei erimus. quia videbimus eum sicut est. Et in psalmo. Et in lumine tuo videbimus lumen hoc est te ipsum qui es lumen divinum subsistens. ut dicit Augustinus. Nam sicut lumen divinum seipsum et omnia alia in seipso et per seipsum comprehendit. ita ipsum verbum eternum et omnia alia in ipso et per ipsum comprehendunt. etc.

Feria tertia pasche

Cecit Iesus in medio discipulorum suorum. et dixit eis pax vobis. In. vi.

Secundum naturales ad veram cognitionem facti alicuius tria requiruntur. scilicet visus. tactus. et auditus. Primo rem videndo. magnam suscipimus dignitatem unius ab altero. quia deus in deo sensu et sensato. Visus multas res dignitatis nobis demonstrat. Nam quod auris non potest audire nec manus tangere. oculus certificatur. Ideo testimonium visus admittit quod non fit de solo tactu vel auditu. Extra de test. et attestat. Nam in lepro. Sed visus etiam quicquid recipit. necesse est ut etiam tactu factum notificet. sicut baculus in aqua currente videtur fractus. qui tamen per tactum probatur rectus. Coningit etiam quicquid visum per tactum recipi. quod solum per auditum certificatur. sicut Genes. xxxij. de Isaac qui per filium suum Jacob receptus fuit tangendo et videndo. non recipiebatur audiendo. Vox quidem vox Jacob. sed manus sunt Esau. Ad oppositum Christus volens suam resurrectionem certificare et se surrexisse ostendere et probare. bis tribus sensibus

voluit sentiri et experiri ut ergo eum perfecte viderent. stetit in medio discipulorum. et quod visu non deciperetur voluit etiam tactu palpari de palpatu. Et ut etiam voce auditum eorum certificaret loquitur eis. hec sunt verba. Dicit ergo verbum Iherosolimitanus. Querit an argumenta facta post Christi resurrectionem fuerint efficacia ad resurrectionem probandam. In det rycb. iij. super Inias. vi. xxi. quod sic. quia ex quo omnia nostra cognitio. i. posterius oritur a sensu. Christus ergo volens probabiliter ostendere suam resurrectionem. sensibilibiter. visu. auditu. et tactu eam manifestavit quia probando se palpabile. probavit se verum corpus habere. cum nihil possit palpari nisi corpus. Cum dixit discipulus putantibus spiritum videre. palpatu et videte. quia spiritus carne et ossa non habet sicut me videtis habere. Sed demonstrando cicatrices. probavit se idem corpus numero habere quod ante habuit. quia postquam habuit cicatrices vidit et tenuit statim credidit eius veritatem et humanitatem. de. Dominus meus et deus meus. Sed comedendo probavit se vivere. Sed mortua que cibum non capiunt sed clausis ianuis intrando probavit illud corpus habere totum subtilitatis. et per dominum esse glorificatum. Sic ergo patet per illa sensibilia argumenta. quod Christus vere surrexit. Sed queris cur de levis alijs vulneribus cicatrices. v. vulneribus sibi reseravit in corpore glorificato. Dico propter tria. Primo ut resurgendo bis suam resurrectionem certificaret. ut dictum est. Secundo ut sic confixus vulni paterno apperet. et pro nobis interpellaret. Cum Bernardus. Secum accessum habes o homo ad deum patrem ubi mater affilium. et filius ante patrem. Mater ostendit filio pectus et vbera. Filius ostendit patri latus et vulnera. Nulla ergo poterit esse epulsa ubi tot sunt caritatis insignia. Tercio ut in iudicio omnibus monstraret. in quibus electi magnam habebunt consolationem. reprobi vero confusionem videndo eum in quibus transfixerunt. Apocalypsis primo. Videt eum omnis oculus. Sed quomodo fuit corpus Christi palpabile cum secundum philosophum necesse sit omne palpabile esse corruptibile. Alexander de bales dicit. quod corpus glorificatum de sui natura habet posse palpari si vult. et si non vult non palpat nec sentit. et hoc ostendit beatus Gregorius. xiiij. moralium super illud Iob. rursum